

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ
БЕОГРАД

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Бр. 08/2013
Датум 04.02. 2013 год
БЕОГРАД, ПОЕНКАРЕОВА 16

ПРИЉЕПНОСТ
05 FEB 2013
Српска
Београд

11000 Beograd, Kneginje Zorke 7

PREDMET: Zahtev za ispitivanje povrede konkurenciju u skladu sa članom 16 Zakona o zaštiti konkurencije protiv Privrednog društva „Autoprevoz Gornji Milanovac“ kao upravljača autobuske stanice u Gornjem Milanovcu

Poštovani,

U skladu sa Zakonom o zaštiti konkurencije („Sl.gl. RS“ br.51/2009 od 14.07.2009. g.) članom 21., obraćamo Vam se sa zahtevom da ispitajte dominantan položaj na tržištu, odnosno zloupotrebu dominantnog položaja na tržištu, u skladu sa članovima 15. i 16. pomenutog zakona, koje čine privredna društva koji upravljaju radom autobuskih stanica u Srbiji, a ovde konkretno privredno društvo Autoprevoz Gornji Milanovac, Vojvode Mišića 26, 32.300 Gornji Milanovac, matični broj 07183062, PIB 100886009, kao upravljač autobuske stanice u Gornjem Milanovcu, svojim postupanjem, izmenom principa naplate svojih usluga, kao i povećanjem cena staničnih usluga na autobuskoj stanici Gornji Milanovac.

Navedeno privredno društvo pri upravljanju autobuskom stanicom u Gornjem Milanovcu (prema rešenju Ministarstva za saobraćaj, kojim je utvrđena ispunjenost uslova za obavljanje delatnosti staničnih usluga) poseduje monopolski, odnosno dominantan položaj pružanja staničnih usluga prevoznicima u naseljenom mestu Gornji Milanovac, što se ogleda u sledećim elementima:

1. Jedina je izgrađena autobuska stanica na teritoriji naseljenog mesta Gornji Milanovac i drugi objekti takve vrste ne postoje.
2. Jedina je autobuska stanica na teritoriji naseljenog mesta Gornji Milanovac koja poseduje rešenje resornog ministarstva o pravu na pružanje staničnih usluga u skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju („Sl.gl. RS“ br.46/95, 66/2001, 61/2005, 91/2005, 62/2006 i 31/2011) članom 29. i Pravilnikom o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta („Sl.gl. RS“ br. 20/96, 18/04, 56/05 i 11/2006.)
3. Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju (pomenut u prethodnoj tački navoda) u članu 19. kaže da se prevoznik mora pridržavati overenog i registrovanog reda vožnje (odnosno korstiti sve autobuske stanice i stajališta upisana u istom) a u članu 23. precizira da se prijem putnika u vozilo i iskrcavanje putnika u linijskom prevozu vrši na autobuskim stanicama i stajalištima koja su uneta u red vožnje. Nadalje isti propis članom 28 stav 3 precizira obavezu privrednog društva koje upravlja autobuskom stanicom i prevoznika, da zakluče Ugovor o pružanju staničnih usluga u skladu sa zakonom i Opštim uslovima poslovanja autobuskih stanica.

4. Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju članom 20. predviđena je mera brisanja reda vožnje iz registra, odnosno uskraćivanja prava prevozniku na obavljanje prevoza po registrovanom i overenom redu vožnje, ukoliko sa početne autobuske stanice, odnosno stajališta, ne obavlja polazak u vreme predviđeno registrovanim redom vožnje, već polazak započinje pored autobuske stanice i stajališta, čime je uvedena imperativna mera korišćenja stanica i stajališta upisanih u red vožnje. Kao napomenu ističem da svi prevoznici koji legalno ukrcajaju i iskrcajaju putnike u međumesnom prevozu u naseljenom mestu Gornji Milanovac imaju obavezu korišćenja autobuske stanice u Gornjem Milanovcu.

5. Opštim uslovima prevoza u međumesnom drumskom prevozu putnika („Sl.gl. RS“ br.102/2009), članom 27. stav 2 predviđeno je da se prijem i otprema prtljaga na stanicama mogu vršiti samo na peronima stanica.

6. Opštim uslovima poslovanja autobuskih stanica („Sl.gl. RS“ br. 26 od 14.marta 2008.g) članom 3. definisane su obavezne i ostale stanične usluge.

7. Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju, članom 25. predviđeno je da Opšte uslove poslovanja autobuskih stanica i njihovu kategorizaciju donosi i sprovodi Privredna komora Srbije, a istim članom je definisano i da je privredno društvo koje upravlja autobuskom stanicom dužno da stanične usluge pruža i naplaćuje u skladu sa kategorijom autobuske stanice.

Problem nastaje kada je deo Opštih uslova poslovanja autobuskih stanica (datih u tački 6 navoda), odnosno kada su odredbe članova 31. do 41. proglašene nezakonitim i neustavnim iz razloga što zakon nije predvideo da Privredna komora svojim aktom određuje obavezujuće cene staničnih usluga, odnosno stavom da je prekoračila svoja ovlašćenja. Ustavni sud se izjasnio da postoji mogućnost definisanja ovako restriktivnog sporazuma u skladu sa Zakonom o zaštiti konkurencije, ali da Privredna komora Srbije, kao neko kome su poverena javna ovlašćenja ne može da bude donosilac takvog akta.

Obzirom da su odlukom Ustavnog suda Srbije, pre svega zbog formalnih razloga, cene staničnih usluga na slobodnom formiranju, te da u naseljenim mestima u Republici Srbiji u kojima postoji izgrađena autobuska stanica sa rešenjem o pravu obavljanja delatnosti staničnih usluga, u gotovo 100% slučajeva to ujedno i jedina stanica u tom mestu, odnosno da delatnost pružanja staničnih usluga ima monopolski karakter, nekontrolisano formiranje cena može da znači samo da je došlo do zloupotrebe monopolskog položaja.

Zloupotreba dominantnog položaja na tržištu privrednog društva Autoprevoz Gornji Milanovac, koje upravlja autobuskom stanicom u Gornjem Milanovcu, kod pružanja staničnih usluga putnicima i prevoznicima ogleda se u sledećem:

1. U konkretnom slučaju autobuska stanica Gornji Milanovac, koja je jedina u Gornjem Milanovcu i kojom upravlja privredno društvo Autoprevoz Gornji Milanovac, obavljala je delatnost pružanja staničnih usluga prema prevoznicima i putnicima u skladu sa cenovnikom od 01.10.2012. godine, koji je formiran nakon odluke Ustavnog suda Srbije.

2. Nedugo posle toga privredno društvo Autoprevoz Gornji Milanovac, 15.11.2012. godine donosi novi cenovnik staničnih usluga na AS Gornji Milanovac, kojim je nerealno povećana većina cena staničnih usluga sa akcentom na astronomsko povećanje cena stanične usluge tj peronizacije za 2,8 puta po prolasku odnosno za 180 %. Povećane cene prijema i otpreme autobusa za čak okruglo 180% i mislimo da je to nedopustivo.

3. Obzirom da ne postoje osnovani argumenti da se u periodu od nepuna dva meseca cene staničnih usluga na AS Gornji Milanovac povećaju u ovako drastičnom procentu, jasno je da se radi o svesnoj zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu, jer prevoznici koji koriste AS Gornji Milanovac, odnosno koji u registrovanim i overenim redovima vožnje imaju upisanu AS Gornji Milanovac, nemaju alternativu i ne mogu da koriste drugu stanicu, a ukoliko budu izbegavali da koriste istu, rizikuju pre svega da ostanu bez linije na kojoj obavljaju prevoz (odnosno da red vožnje za liniju, po prijavi autobuske stanice, bude brisan, jer je autobuska stanica ovlašćena i obvezna da vodi evidenciju svih dolazaka i polazaka i da mesečni izveštaj o neobavljenim polascima u skladu sa Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju, član 27., dostavlja resornom ministarstvu), odnosno da nekorišćenjem navedene stanice, obzirom na značaj mesta Gornji Milanovac kao regionalnog centra, drastično umanje prihod koji ostvaruju.

Na osnovu gore navedenog zahtevamo da pokrenete postupak ispitivanja povrede konkurencije, odnosno **postojanja zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu od strane privrednog društva Autoprevoz Gornji Milanovac, kao upravljača i pružaoca staničnih usluga na AS Gornji Milanovac.**

Na osnovu prethodni iznetih činjenica i argumenata kao i cenovnika o pružanju staničnih usluga na AS Gornji Milanovac od strane upravljača Autoprevoz Gornji Milanovac, pre svega cenovnika koji je stupio na snagu 01.10.2012. godine a zatim i cenovnika od 15.11.2012. godine, zahtevamo da utvrdite koji su to faktori uticali na tako drastično povećanje cena, imajući u vidu da je ovo verovatno jedina ili jedna od retkih stanica u Republici Srbiji, koja je preduzela ovakav korak, uz napomenu da skoro sva naseljena mesta na teritoriji Republike Srbije, koja su ujedno i centri lokalnih samouprava, sa nekoliko izuzetaka, imaju izgađene objekte autobuskih stanica i pružaju stanične usluge prevoznicima i putnicima, bez povećanja cena u prethodnom periodu.

Takođe zahtevamo da, ukoliko utvrdite zloupotrebu dominantnog položaja po ovom osnovu, u opštem interesu saobraćajnog sistema Srbije preduzmete zakonom predviđene mere i sankcije za privredno društvo koje upravlja autobuskom stanicom Gornji Milanovac.

Beograd 04.02.2013. godine

Generalni direktor

Goran Aleksić master.ing. saobraćaja